

Основна мета оцінки інноваційного потенціалу закладається у визначенні можливостей і напрямків інноваційного розвитку, що забезпечують можливості переходу підприємств на випуск конкурентоспроможної продукції. У зв'язку з цим інноваційна діяльність стає головною умовою виживання підприємства в умовах ринку. Цілеспрямоване здійснення такої діяльності дає підприємству істотні переваги в порівнянні з конкурентами і збільшує, в кінцевому рахунку, прибутковість його діяльності. Прийняття рішень з будь-якого напрямку інноваційної діяльності має ґрунтуватися не тільки на наукову значимість отриманих результатів досліджень, а й з урахуванням наявних технологічних можливостей підприємства і можливості реалізації удосконаленої продукції на ринку. Важливе значення при цьому має ефективне функціонування сформованої на підприємстві системи управління інноваційною діяльністю.

Література.

1. Березін О.В. Економічний потенціал аграрних підприємств: механізми формування та розвитку: монографія / О.В. Березін, О.Д. Плотник. – Полтава: ІнтерГрафіка, 2012. – 221 с.
2. Дацій О.І. Розвиток інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві України: [монографія] / О.І. Дацій. – К.: ННЦ ІАЕ, 2004. – 428 с.
3. Саблук П.Т. Розвиток інституту удосконалення механізму реформування аграрного сектору економіки / П. Т. Саблук // Економіка АПК. – 2010. – № 10. – С. 3-10.
4. Россоха В.В. Формування інноваційно-інвестиційної політики в аграрній сфері економіки / В. В. Россоха, О. М. Гусак. – К.: ННЦ ІАЕ, 2011. – 240 с.
5. Юрчишин В.В. Інноваційні аспекти еволюції економічної науки / В. В. Юрчишин // Економіка АПК. – 2012. – № 1. – С. 90-99.

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ І ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ В УКРАЇНІ

**АНТОЩЕНКОВА В.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
АНТОЩЕНКОВ Р.В., К.Т.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Сьогодні енергетична ефективність і енергозбереження розглядаються як ключові напрямки економічного зростання в усьому світі. Проблема енергозбереження стоїть особливо гостро в Україні і

потребує комплексного підходу в розробці дієвих програм, оскільки цілі підприємства, міста і регіони стикаються з дефіцитом енергії і різними обмеженнями в зв'язку зі скороченням природних ресурсів, нестачею сучасних, модернізованих електрогенеруючих потужностей і відсутністю широкого застосування екологічних технологій.

Основною метою заходів, щодо енергозбереження та підвищення енергетичної ефективності є підвищення енергетичної ефективності, що забезпечується зниженням енергоємності валового продукту країни, регіону, району, конкретного підприємства. Варто зауважити, що для вирішення будь-якої проблеми потрібно чітко формулювати поставлені завдання [1].

Отже, для досягнення поставленої мети потрібно вирішити на перший погляд очевидні для країни завдання:

1. Забезпечення енергозбереження та підвищення енергетичної ефективності паливно-енергетичного комплексу (країни, регіону, району, населеного пункту) за рахунок зниження втрат теплової та електричної енергії, а також вдосконалення автоматизованих систем комерційного обліку ресурсів.

2. Підвищення ефективності виробництва теплової та електричної енергії шляхом реконструкції та технічного переоснащення відповідних об'єктів паливно-енергетичного комплексу.

3. Скорочення обсягів споживання енергетичних ресурсів і води на власні потреби ресурсозабезпечуючих підприємств.

4. Забезпечення енергетичних потреб всіх сфер економіки і населення країни з впровадженням сучасного енергоефективного обладнання та інноваційних технологій.

5. Оцінка ефективності використання енергетичних ресурсів та води шляхом проведення систематичних енергетичних обстежень.

6. Підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів та води в державних і муніципальних установах (країни, регіонах, районах, населених пунктах), забезпечення зниження витрат на експлуатацію будівель, споруд, будівель, які використовуються для розміщення зазначених установ, а також на оплату енергетичних ресурсів та води при дотриманні санітарних норм, правил і необхідних умов комфортного перебування шляхом впровадження інноваційних рішень, що забезпечують економію енергетичних ресурсів і води [2, с. 74].

7. Забезпечення підвищення енергетичної ефективності та енергозбереження в житловому фонді.

8. Забезпечення скорочення обсягів споживання електричної енергії в системах вуличного освітлення муніципальних утворень.

9. Підвищення енергетичної ефективності в промисловому секторі країни, регіону, району, населеного пункту.

10. Перехід організацій сільського господарства до використання нових високопродуктивних та ресурсозберігаючих технологій, оновлення парку сільськогосподарської техніки та реконструкція виробничих сільськогосподарських об'єктів [3, с. 157].

11. Забезпечення ресурсозбереження на транспорті, впровадження систем моніторингу та контролю витрат палива, розширення досвіду використання альтернативних видів моторного палива [4, с. 268].

12. Забезпечення використання інноваційних матеріалів і технологій у будівництві, проектування об'єктів з урахуванням вимог енергетичної ефективності, посилення державного контролю (нагляду) під час приймання об'єктів.

13. Розширення досвіду використання поновлюваних місцевих джерел енергії та забезпечення скорочення обсягів шкідливих викидів в атмосферу.

14. Забезпечення і підвищення активності населення і підприємств, щодо реалізації політики в сфері енергозбереження та підвищення енергетичної ефективності шляхом постійного інформаційного супроводу запланованих і реалізованих заходів в цій сфері, а також пропаганди енергозберігаючого способу життя.

15. Стимулювання залучення позабюджетних інвестицій в реалізацію заходів (проектів) енергозбереження і підвищення енергетичної ефективності.

Згідно показників Нової енергетичної стратегії України (НЕС) спрямованої на реформування енергетичного комплексу України на період до 2020 р. та формування стратегічних орієнтирів розвитку на довгострокову перспективу – до 2035 р. передбачаються наступні індикатори оцінки досягнення цільового стану (табл. 1) [5].

Таблиця 1

Індикатори технічно надійного та безпечного функціонування галузей енергетичного сектору

<i>Індикатори</i>	<i>2013</i>	<i>2020</i>	<i>2025</i>	<i>2030</i>	<i>2035</i>
Індекс тривалості довгих перерв в електропостачанні на одного споживача (SAIDI), хв. на рік	527	400	300	200	100
Індекс частоти довгих перерв електропостачання на одного споживача (SAIFI), кількість на рік	4,6	4	3	2	1,5

В 2015 році загалом по Україні ці показники становлять: індекс середньої тривалості довгих перерв в електропостачанні (SAIDI) – 718,5 хв.; індекс середньої частоти довгих перерв в електропостачанні (SAIFI) – 4,28.

Згідно динаміки зміни показника SAIDI по енергопостачальних компаніях за 2013 – 2015 роки лише в декількох компаніях величина показника SAIDI на даний час не перевищують намічену НЕС величину.

Отже, потрібно чітко визначити комплекс взаємопов'язаних заходів, необхідних для досягнення найкращого результату щодо підвищення енергетичної ефективності: стимулювати залучення позабюджетних інвестицій в реалізацію заходів (проектів) щодо енергозбереження і підвищення енергетичної ефективності; підвищення інформованості суспільства про стан і діяльність в області енергозбереження і підвищення енергетичної ефективності, а також рівня знань громадян, відповідальних за енергозбереження і підвищення енергетичної ефективності; підвищення ефективності системи комунальної інфраструктури; реалізація заходів з енергозбереження в державному і муніципальному секторі, а також в житловому фонді; підвищення енергетичної ефективності на транспорті; підвищення енергетичної ефективності в промисловості; підвищення енергетичної ефективності в сільському господарстві.

Література.

1. Public Procurement of Innovative solutions for energy efficiency. Horizon 2020 Energy Efficiency Webinar 22 March 2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ec.europa.eu/easme/sites/easme-site/files/ses1_h2020-ec19-2017-webinar.pdf.

2. Енергоефективність як ресурс інноваційного розвитку: Національна доповідь про стан та перспективи реалізації державної політики енергоефективності у 2008 році / С. Ф. Єрмілов, В. М. Геєць, Ю. П. Ященко, В. В. Григоровський, В. Е. Лір та ін. – К. : НАЕР, 2009. – 93 с.

3. Онегіна В.М. Стратегія інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств: [Монографія] / В.М. Онегіна, В.А. Луньова – Харків: ТОВ «Смуґаста типографія», 2016. – 255 с.

4. Мельник Л.Г. Економіка енергетики: підручник / За ред. д.е.н. проф. Л.Г. Мельника, д.е.н. проф. І.М. Сотник. – Суми: Університетська книга, 2015. – 378 с.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства енергетики та вугільної промисловості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article?art_id=245064086&cat_id=2450640783.